Cümlede Anlam — Deneme

Akıllı Soru · 05.11.2026 · 10 soru

Bir düşüncenin dayanağı açıklanırken cümleler arasında belirli bir anlam örgüsü oluşur. “Mademki” ile başlayan bir yapı, bu örgünün gerekçelendirme yönünü belirginleştirir. ----. Böylece anlatımda, yargılar arasındaki anlam bağlantısı yalnızca tek bir sözcüğe indirgenmez.

1. Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Neden-sonuç ilişkisi çeşitli edat, bağlaç ve eklerle kurulur.

B) Amaç-sonuç ilişkisi çeşitli edat, bağlaç ve eklerle kurulur.

C) Koşul ilişkisi çeşitli edat, bağlaç ve eklerle kurulur.

D) Neden-sonuç ilişkisi yalnızca bağlaçlarla kurulur.

E) Neden-sonuç ilişkisi yalnızca eklerle kurulur.

Ankara'daki kütüphanede çalışan görevliler, sınav haftası yaklaşınca çalışma salonlarını daha erken açtı. Öğrenciler, sessiz ortamın verimli olduğunu düşündükleri için sabahın ilk saatlerinde salona gelmeye başladı. Böylece salonlardaki yoğunluk gün içine daha dengeli yayıldı.

2. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

A) Çalışma salonlarının erken açılması, öğrencilerin sabah saatlerini tercih etmesine zemin hazırlamıştır.

B) Ankara'daki bütün kütüphaneler sınav haftalarında çalışma salonlarını erken açmaktadır.

C) Öğrenciler yalnızca sabah saatlerinde çalıştıkları için salonlarda yoğunluk oluşmamıştır.

D) Sessiz ortamın verimli olması, çalışma salonlarının gün boyunca kapalı tutulmasını sağlamıştır.

E) Sınav haftasına yaklaşılması, öğrencilerin kütüphaneye gitme gereksinimini ortadan kaldırmıştır.

3. “İstanbul'a erken vardığımız için toplantı başlamadan salona girebildik.” cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplantıya yetişmemiz, İstanbul'a zamanında ulaşmamıza bağlıdır.

B) İstanbul'a erken ulaşmamız, toplantı başlamadan salona girmemizi sağlamıştır.

C) Toplantı, İstanbul'a erken vardığımızdan dolayı ertelenmiştir.

D) İstanbul'a varmak için toplantının başlaması beklenmiştir.

E) Toplantıya katılan herkes İstanbul'a erken ulaşmıştır.

Yunus Emre'nin şiirlerinde sözcükler, yalnızca ses uyumu sağlamak için seçilmiş unsurlar değildir. Şair, insanın iç dünyasındaki değişimleri günlük hayattan alınan kelimelerle görünür kılar. Bu nedenle şiirlerdeki yalın söyleyiş, düşüncelerin yüzeysel olduğu anlamına gelmez.

4. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Yalın söyleyiş, düşünsel derinliğin bulunmasına engel değildir.

B) Yunus Emre, şiirlerinde yalnızca ses uyumunu gözetmiştir.

C) Günlük kelimeler, şiirlerde iç dünyayı anlatmaya elverişli değildir.

D) Şiirlerdeki yalınlık, düşüncelerin yüzeysel olduğunu kesin olarak gösterir.

E) Yunus Emre'nin şiirlerinde bütün sözcükler günlük konuşmadan alınmıştır.

5. “Mademki toplantı Ankara'da yapılacak, ulaşım planını bugün kesinleştirelim.” cümlesinden kesin olarak çıkarılabilecek yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplantının Ankara'da yapılması, planın bugün kesinleştirilmesi için gerekçe gösterilmiştir.

B) Toplantının Ankara'da yapılması, ulaşım planının mutlaka değişeceğini göstermektedir.

C) Ulaşım planı, toplantının Ankara'da yapılmasını sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

D) Toplantı Ankara'da yapılmasa da ulaşım planı bugün kesinleştirilecektir.

E) Ankara'daki toplantıya katılan herkes ulaşım planını onaylamıştır.

I. Yağmurdan ötürü Ankara'daki açık hava etkinliği ertelendi. II. Zeynep, kitabı bitirince notlarını düzenledi. III. Mademki karar verildi, duyuruyu yayımlayalım. IV. Murat, yeni bir beceri kazanmak için kursa yazıldı. V. Salonun ışıkları yanmadığından sunum başka odaya alındı.

6. Numaralanmış cümlelerin hangisinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

E) V.

Kapadokya'daki yürüyüş yolları, yağışlardan sonra daha dikkatli kullanılmalıdır. Kayganlaşan taşlar, ziyaretçilerin adımlarını yavaşlatmasına neden olur. Bu yüzden bölgeyi tanımayanların işaretli güzergâhların dışına çıkmaması gerekir. Rehberler, güvenlik uyarılarını doğal güzelliklerin tanıtımı kadar önemli görür.

7. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kapadokya'da yağış sonrası yürüyüş, güvenlik önlemleri gözetilerek yapılmalıdır.

B) Kapadokya'daki bütün yürüyüş yolları yağışlardan sonra kullanıma kapatılmaktadır.

C) İşaretli güzergâhların dışına çıkmak, doğal güzellikleri daha iyi görmeyi sağlar.

D) Rehberler, tanıtım çalışmalarını güvenlik uyarılarından daha önemli bulmaktadır.

E) Kaygan taşlar, ziyaretçilerin yürüyüş hızını her durumda tamamen ortadan kaldırmaktadır.

Bursa'da düzenlenen kitap fuarında bazı yayınevleri, okurla doğrudan konuşabilmek için yazar buluşmaları düzenledi. Bu etkinliklerde okurlar yalnızca kitap satın almadı, eserlerin nasıl ortaya çıktığını da öğrendi. Fuarın ilgi görmesinde, yayınevlerinin okur beklentilerini dikkate almasının etkili olduğu düşünülebilir.

8. Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Yazar buluşmaları, okurların eserlerin oluşum sürecine ilişkin bilgi edinmesini sağlamıştır.

B) Yayınevleri, okurla doğrudan iletişim kurmak amacıyla etkinlik düzenlemiştir.

C) Okurlar fuarda kitap satın almanın yanı sıra bilgilendirici deneyimler yaşamıştır.

D) Fuarın gördüğü ilgi, yayınevlerinin okur beklentilerini önemsemesiyle ilişkilendirilmiştir.

E) Fuara katılan bütün okurlar, yazar buluşmalarının ardından kitap satın almıştır.

Eskişehir'deki bisiklet yolları, kent içi ulaşımın farklı biçimlerini birbirine bağlayacak şekilde düzenlenmiştir. Öğrenciler okula giderken bisiklet kullanınca kısa mesafelerde araç bekleme zorunluluğu azalmıştır. Ancak bu düzenlemenin başarılı olabilmesi, sürücülerin bisiklet yollarına saygı göstermesine de bağlıdır.

9. Bu parçanın anlatımından aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

A) Bisiklet yolları, kısa mesafeli ulaşımda araç kullanımını azaltabilecek bir işleve sahiptir.

B) Öğrencilerin bisiklet kullanması, araç bekleme gereksiniminin azalmasına katkı sağlamıştır.

C) Ulaşım düzenlemesinin sonuç vermesi, sürücülerin kurallara uymasını da gerektirmektedir.

D) Bisiklet yolları, kent içindeki ulaşım seçenekleri arasında bağlantı kuracak biçimde tasarlanmıştır.

E) Eskişehir'de bütün öğrenciler, okula giderken bisiklet kullanmaktadır.

10. “Mademki toplantıya katılmadın, alınan kararların sorumluluğunu üstlenmeni bekleyemeyiz.” cümlesinde anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplantıya katılmayan herkes bütün kararlardan sorumludur.

B) Toplantıya katılmama durumu, sorumluluk beklentisinin gerekçesi olarak gösterilmiştir.

C) Toplantıya katılmayan kişinin toplantı kararlarını kesinlikle onaylamadığı belirtilmiştir.

D) Kararların sorumluluğu yalnızca toplantıya katılanlara verilmiştir.

E) Toplantıya katılmayan kişi, alınan kararları değiştirme hakkını kazanmıştır.

Cevap Anahtarı

1. A	2. A	3. B	4. A	5. A
6. D	7. A	8. E	9. E	10. B

Çözümler

1. Boşluktan önce gerekçelendirme yönü belirtilmiş, sonraki cümlede ise anlam bağlantısının tek bir sözcüğe indirgenemeyeceği vurgulanmıştır. Bu akış, neden-sonuç ilişkisinin edat, bağlaç ve eklerle kurulabileceğini gösterir. D seçeneği yalnızca bağlaçları, E seçeneği ise yalnızca ekleri öne çıkararak kapsamı daraltır.

2. Parçada erken açılma ile öğrencilerin sabah gelmesi arasında bağlantı kurulmuştur. A seçeneği bu ilişkiyi kapsamı aşmadan verir; B bütün kütüphanelere geneller, C yalnızca ifadesiyle anlamı daraltır, D ve E ise parçadaki yönün tersini söyler.

3. Cümlede erken varma durumu, toplantı başlamadan salona girebilmenin nedeni olarak verilmiştir. B bu ilişkiyi doğru kurar; A koşul anlamı taşır, C sonucu değiştirir, D amaç anlamı kurar, E ise yargıyı geneller.

4. Parça, yalın söyleyiş ile düşünsel yüzeyselliğin aynı şey olmadığını vurgular. A bu karşıtlığı doğru yorumlar; B, C ve D parçanın açıkça reddettiği anlamları taşır, E ise bütün sözcükler diyerek kapsamı genişletir.

5. “Mademki” ifadesi, Ankara'da yapılacak toplantıyı planı kesinleştirme gerekçesi olarak sunar. A bu anlamı korur; B zorunlu değişiklik, C amaç, D koşulsuzluk, E ise cümlede bulunmayan bir sonucu bildirir.

6. IV. cümlede kursa yazılmanın amacı yeni bir beceri kazanmaktır. I, II, III ve V numaralı cümlelerde ise sırasıyla “-den ötürü”, “-ince”, “mademki” ve “-madığından” neden-sonuç bağlantısı kurmaktadır.

7. Parça, yağış sonrası kayganlaşan taşların yürüyüşü zorlaştırdığını ve işaretli güzergâhlara uyulması gerektiğini belirtir. A bu iki bilgiyi dengeli biçimde birleştirir; B, C ve D parçaya aykırıdır, E ise her durumda ve tamamen diyerek aşırıya gider.

8. Parça, bazı yayınevlerinin buluşmalar düzenlediğini ve okurların kitap satın almanın yanında bilgi edindiğini belirtir; ancak bütün okurların satın alma yaptığı söylenmez. A, B, C ve D parçadaki yargılardan çıkarılabilir.

9. Parça öğrencilerin bisiklet kullanınca araç bekleme gereksiniminin azaldığını söyler; bütün öğrencilerin bisiklet kullandığını söylemez. A, B, C ve D parçadaki bilgilerden çıkarılabilir, E ise kapsamı gereksiz biçimde geneller.

10. Cümlede “mademki” bağlacı, toplantıya katılmama durumunu sorumluluk beklenmemesinin nedeni olarak bağlamaktadır. Cümle, katılmayan herkesin sorumlu olduğunu değil, bu kişiden sorumluluk beklenemeyeceğini belirtir.